

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการรับประทานอาหารด้วยตนเองของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การสอนด้วยวิธีลูกโซ่ย้อนกลับร่วมกับการลดความช่วยเหลือลงตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนเพศหญิง อายุ 7 ปี จำนวน 1 คน ซึ่งเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาอยู่ในห้องเรียนเตรียมความพร้อม ศูนย์การเรียนสำหรับเด็กในโรงพยาบาล ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว (Single Subject Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) 2) ชุดฝึกทักษะการรับประทานอาหาร 3) แบบประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบวัดความสามารถในการรับประทานอาหารด้วยตนเองของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยจัดการเรียนรู้จำนวน 1 ทักษะ คือ ทักษะการรับประทานอาหารด้วยตนเอง จำนวน 16 คาบเรียน คาบละ 50 นาที รวมระยะเวลา 16 สัปดาห์ และดำเนินการฝึกทักษะครั้งละประมาณ 15 นาที วันละ 1 ครั้ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ และค่าร้อยละของคะแนนก่อนฝึกและหลังฝึก จากนั้นนำค่าร้อยละมาเปรียบเทียบความก้าวหน้าของผลการเรียนรู้ และนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบแผนภูมิแท่ง

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.ความสามารถในการรับประทานอาหารด้วยตนเองของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หลังได้รับการสอนโดยวิธีลูกโซ่ย้อนกลับร่วมกับการลดความช่วยเหลือลงตามลำดับอยู่ในระดับดี
- 2.ความสามารถในการรับประทานอาหารด้วยตนเองของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน

Abstract

This research aimed to examine the ability of a child with intellectual disability to eat independently by using the backward chaining teaching method combined with the systematic fading of assistance. The sample used in this study was one 7-year-old female student with an intellectual disability and no additional disabilities. She was studying in a preparatory classroom at the Learning Center for Children in Hospital, Udon Thani Special Education Center, during the second semester of the 2025 academic year. The sample was selected using purposive sampling. This study employed a Single Subject Design.

The research instruments consisted of 1) an Individual Implementation Plan (IIP), 2) a self-feeding skill training set, and (3) a learning assessment form designed to measure the self-feeding ability of a child with intellectual disability. The research procedure was experimental in nature and focused on one skill: self-feeding. Instruction was conducted for 16 sessions, with each session lasting 50 minutes, over a period of 16 weeks. Additionally, the skill training was implemented once a day for approximately 15 minutes.

The statistics used for data analysis included frequency and percentage of scores obtained before and after the intervention. The percentages were then compared to determine the progress in learning outcomes, and the results were presented using bar charts.

The findings revealed that

- 1.The self-feeding ability of the child with intellectual disability after receiving instruction through backward chaining combined with systematic fading of assistance was at a good level.

- 2.The child's self-feeding ability after the intervention was higher than before the intervention.